

Діалог між діячами культури з усього світу

Опубліковано 17.10.2023

<https://www.culture.gouv.fr/Actualites/Un-dialogue-entre-professionnels-de-la-culture-du-monde-entier>

Започаткована у 1992 році програма «Courants du monde» (*Течії світу*) сприяє організації візитів до французьких закладів культури для іноземних фахівців з метою набуття ними нових знань та обміну досвідом з французькими колегами.

З моменту її створення у 1992 році французькі культурні установи відвідало понад 3800 діячів культури з усього світу. Програма “Courants du monde” дозволяє упродовж більш ніж 30-ти років підтримувати плідний діалог, який, завдяки зустрічам професіоналів, сприяє встановленню партнерських відносин між французькими та іноземними установами, а також реалізації численних проектів культурного співробітництва.

Ця програма Міністерства культури, яке ставить на чільне місце своєї діяльності запрошення іноземних діячів культури як один з основних напрямків своєї активності впливу на європейському та міжнародному рівні, включає декілька компонентів. «Культурні маршрути» запрошують учасників на колективний семінар з певної тематики та зустрічі з французькими колегами для знайомства з культурними установами та обміну передовими практиками. Інший компонент – «Культурні сесії» – пропонує більш персоналізовану підтримку в реалізації конкретного проекту співробітництва з культурною установою у Франції.

Завдяки цій програмі Міністерство культури продовжує свою мобілізацію на підтримку України. У червні Францію відвідали 15 фахівців музейної справи, чий візит було присвячено питанням збереження та популяризації української спадщини. Восени Міністерство приймає 3-х українських реставраторок в рамках програми «Культурні резиденції», яка передбачає 1-3-місячне перебування у французьких установах культури. Ми зустрілися з 2-ма з цих фахівчинь, які приїхали розвивати свою професію у спілкуванні з французькими колегами.

Олена Андріанова – гість Центру дослідження та реставрації французьких музеїв (C2RMF)

Її стажування незабаром завершується. Олена Андріанова – реставратор за фахом, директор Бюро науково-технічної експертизи лабораторії «Арт-Лаб» у Києві – прибула 13 вересня на 1-місячне стажування з повним зануренням до Центру дослідження та реставрації французьких музеїв (C2RMF), розташованого неподалік Лувру. Завданням Центру є, зокрема, реалізація політики Служби

французьких музеїв Головного управління культурної спадщини у сфері наукових досліджень, превентивної консервації та реставрації колекцій.

В українській столиці реставраторка щодня працює над багатьма витворами мистецтва – картинами, іконами та навіть такими предметами, як музичні інструменти. Її роль полягає в тому, щоб знайти склад цих об'єктів, провести датування та дослідження автентичності як для приватних клієнтів, так і для українських музеїв. Арт-лабораторія була заснована у 2009 році, у той час, коли на арт-ринок України почали надходити численні копії. *«Створення лабораторії мало на меті об'єднати в одному місці найкращих експертів, найкраще обладнання та найкращих фахівців, здатних проводити різноманітні види експертиз.»*

Після першого робочого візиту минулого року, який дозволив ближче познайомитися з декількома культурними установами у Франції, Олена Андріанова отримала нинішнє стажування. «Я дуже зраділа цій можливості. Раніше я була в цьому Центрі усього декілька годин, але у мене виникло бажання познайомитися з усією будівлею та обладнанням.» Отже, вона повністю занурилася в роботу дослідницького відділу Центру, функції якого близькі до функцій Арт-лабораторії з використанням пристроїв для обробки зображень. «Цікавою частиною мого стажування є обмін досвідом з експертами, які працюють у тій самій сфері, що й я. Я хотіла зрозуміти, як вони працюють та яким чином вони проводять свої дослідження. Наприклад, ми маємо однакові процеси щодо візуалізації та використання рентгенівського випромінювання, але я хотіла побачити, в який спосіб це дослідження проводиться в C2RMF.»

Місяць інтенсивної практики дозволив Олені Андріановій спостерігати за використанням новітніх методик, беручи участь у дослідженнях графічних об'єктів. Вона також змогла вдосконалити свої знання, збагатити власний досвід та відкрити нові методи роботи. *«Ми тут усе обговорюємо, усе робимо разом, обговорюємо результати своїх досліджень, тоді як в Україні експерти не співпрацюють так близько один з одним. Я дуже вдячна колегам за їхнє ставлення, адже я могла запитати про все, що мене цікавить, і вони завжди знаходили час, щоб допомогти мені краще зрозуміти те, що вони роблять.»*

Усі свої спостереження дослідниця зможе застосувати в культурному контексті, ускладненому війною в Україні. *«Такі стажування дуже допомагають нашим реставраторам та дослідникам, адже війна завдала великої шкоди, і в майбутньому фахівцям потрібно буде вдосконалювати свої навички.»* Цей досвід також принесе користь її студентам, які матимуть можливість дізнатися більше про методи досліджень та обладнання, яке має у своєму розпорядженні C2RMF, щоб удосконалити власну практику.

Тетяна Тимченко – спілкування з фахівцями Музею декоративно-прикладного мистецтва

З 2 жовтня Тетяна Тимченко оселилася на місяць у Музеї декоративного мистецтва міста Парижа. Реставратор, фахівець зі станкового живопису, професор та завідувач кафедри техніки та реставрації творів мистецтва Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури в Києві, Тетяна Тимченко працює переважно зі студентами, яким викладає мистецтво реставрації та експертизу творів мистецтва. Щодня її відділ працює над картинами, скульптурами, творами декоративного мистецтва та археологічними експонатами, починаючи з IV-го тисячоліття до нашої ери до XX-го століття.

Усе почалося в листопаді минулого року, коли Тетяна в рамках ініціативи «Українська весна в Парижі» для українських фахівців культурної спадщини та музейної справи відвідала Париж, після чого звернулася з проханням пройти стажування в Музеї декоративного мистецтва. *«Їхня реставраційна майстерня була чудово організована та укомплектована фахівцями високого рівня. Вони провели для нас дуже пізнавальний майстер-клас.»* Серед цілей її візиту: отримати нові знання в галузі реставрації предметів декоративно-прикладного мистецтва, зокрема у сфері превентивної консервації, реставрації предметів з дерева, металу та текстилю. *«Також ми плануємо відкрити нову спеціальність: реставрація паперу та графічних творів.»*

Протягом місяця вона спілкувалася зі своїми французькими колегами, які працюють у дуже специфічних та складних сферах. *«Це більше стосується того, щоб краще пізнати один одного, і місяць, проведений у Франції, може допомогти прояснити низку питань.»* Після повернення додому Тетяна Тимченко має намір поділитися своїми знаннями, зокрема з колегами та студентами. *«Ці знання допоможуть мені також вдосконалити наші практики та сприятимуть збереженню культурної спадщини в Україні.»*

Міністерство культури приймає 56 діячів культури з усього світу

Міністерство культури запросило до Франції 56 іноземних діячів культури з усього світу, які зустрічаються з французькими колегами та знайомляться з державними закладами культури. Вони приїхали з 38 країн світу та представляють усі без винятку культурні галузі.

Також у жовтні в рамках форуму Africa Creation Forum десять діячів культури були нагороджені премією за свою роботу під час пітчінгу, який має на меті висвітлити найкращі проекти, що розробляються молодими африканськими митцями. Ця відзнака надасть їм доступ до програми «Культурні сесії – 2024» Міністерства культури з 10-денним перебуванням у Франції для зустрічі з потенційними партнерами з метою просування та реалізації своїх проєктів.